

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Problematiku dedenia upravuje zákon o dedičstve (40/1965). Čo sa stane s majetkom v prípade smrti, sa určuje iba v závete. Závet sa musí vyhotoviť písomne v súčasnej prítomnosti dvoch svedkov. Závetca musí po jeho vyhotovení závet podpísať alebo potvrdiť svoj predchádzajúci podpis závetu. Svedkovia musia osvedčiť závet svojimi podpismi hneď po tom, ako ho závetca podpíše alebo potvrdí, že podpis na závete je jeho. V niektorých mimoriadnych prípadoch môže byť záväzný aj ústny závet.

Je možné vyhotoviť aj recipročný závet, ktorý vo väčšine prípadov napíšu manželia, aby si navzájom previedli vlastnícke právo. Na recipročné závet sa vzťahujú rovnaké formálne požiadavky ako na ostatné závet. Pravidlá, ktoré platia pre recipročné závet manželov, platia aj pre recipročné závet osôb žijúcich v registrovaných partnerstvách.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Orgány vo Fínsku nevedú žiadny register závetov.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Testamentárna sloboda je obmedzená v prospech priamych potomkov a manžela závetcu. Priami potomkovia a osvojené deti, ako aj ich vlastní potomkovia, majú právo na povinný dedičský podiel z dedičstva po zosnulom. Povinný dedičský podiel predstavuje polovicu hodnoty podielu z dedičstva, ktorý danému dedičovi pripadne podľa pravidiel zákonnej dedičskej postupnosti.

Ochranu pred závetom, ktorý vyhotovil zosnulý manžel, požíva aj pozostalý manžel. Pozostalý manžel si môže ponechať nerozdelené dedičstvo závetcu za predpokladu, že priamy potomok nepožiadala o rozdelenie dedičstva, alebo ak sa v závete nestanovilo inak. Pozostalý manžel si však vždy môže ponechať vo výhradnom užívaní obydlie, ktoré manželom slúžilo ako spoločný domov, ako aj bežné vybavenie domácnosti, pokiaľ nevlastní inú obytnú nehnuteľnosť, ktorá je vhodná na bývanie.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

V prvom rade sú dedičmi zo zákona priami potomkovia, z ktorých každý dostane rovnaký podiel z dedičstva. Ak priamy potomok zomrel, nahradia ho jeho potomkovia a každá vetva rodiny dostane rovnaký podiel.

Ak bol poručiteľ ženatý a žiadny jeho priamy potomok nežije, bude prvoradým dedičom pozostalý manžel. Registrovaní partneri sú oprávnení dediť za rovnakých podmienok ako manželia.

Ak žiadny priamy potomok zosnulého nežije a zosnulý nebol v čase smrti ženatý, jeho otec a matka dostanú každý polovicu dedičstva. Ak otec alebo matka zosnulého už zomreli, príslušný podiel sa rozdelí medzi bratov a sestry zosnulého. Ak brat alebo sestra zosnulého zomreli, nahradia ich potomkovia tohto brata alebo sestry a každá vetva rodiny dostane rovnaký podiel. Ak neexistujú žiadni bratia ani sestry a ani ich potomkovia, ale žije niektorý z rodičov zosnulého, tento rodič získa celé dedičstvo.

Ak zosnulého neprežil žiadny z uvedených dedičov, celé dedičstvo získajú rodičia otca a matky zosnulého. Ak niektorý zo starých rodičov zosnulého zomrel, podiel z dedičstva, ktorý by bol dostal, pripadne jeho deťom. Bratrance a sesternice nemajú dedičské právo.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Záležitosti týkajúce sa konania v dedičských veciach sú rozdelené medzi rôzne orgány. Súpis dedičstva (*perukirja*), teda zoznam aktív a pasív zosnulého, sa musí poslať daňovému úradu v mieste, kde zosnulý žil, do jedného mesiaca od vyhotovenia tohto súpisu. Overenie zoznamu osôb, ktoré majú podiel na spísanom dedičstve, možno vyžiadať aj od digitálneho registračného úradu (*Digi- ja väestötietovirasto*) alebo v provincii Alandy od ústredného správneho orgánu provincie. Ústredným orgánom pre záležitosti týkajúce sa nadobúdania majetku štátom je štátna finančná správa (*valtiokonttori*). Okresný súd (*käräjäoikeus*), v ktorého obvode poručiteľ žil, je príslušným súdom vo všetkých veciach týkajúcich sa dedičstva.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Dedičstvo je možné prijať tak, že dedič reálne prevezme majetok, ktorý je predmetom dedičstva. Dedič môže urobiť aj osobitné vyhlásenie o prijatí dedičstva. Ak dedičstvo už bolo rozdelené, vyhlásenie o prijatí dedičstva by sa malo urobiť vo vzťahu k dedičom, ktorí už prijali dedičstvo. Ak dedičstvo nebolo rozdelené, vyhlásenie o prijatí dedičstva by sa malo urobiť vo vzťahu k osobe, ktorá spravuje dedičstvo. Takéto vyhlásenie sa môže predložiť aj súdu. Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva nemá predpísanú formu, ale každé takéto vyhlásenie musí byť vyhotovené písomne. Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva môže urobiť ktorákoľvek osoba s podielom na dedičstve po zosnulom, správca dedičstva, distribútor dedičstva, vykonávateľ závetu alebo ktorýkoľvek z potomkov, ktorý nahrádza mŕtvych dedičov. Aby odmietnutie dedičstva malo právnu silu vo vzťahu k prípadnej exekúcii dlhov dediča, dedič by mal buď vydať písomné vyhlásenie o odmietnutí dedičstva po zosnulom, alebo predložiť vyhlásenie o odmietnutí dedičstva digitálnemu registračnému úradu (*Digi- ja väestötietovirasto*) alebo v provincii Alandy ústrednému správnomu orgánu provincie, aby mohlo byť riadne zaznamenané (kapitola 4, článok 81 exekučného zákonníka).

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Vyjadrenie vôle týkajúce sa prevzatia dedičstva zo závetu (vrátane odkazu) nemá predpísanú formu. Vyhlásenie o prijatí dedičstva zo závetu vyhotovené pre správcu dedičstva alebo distribútora dedičstva sa bude považovať za prijatie dedičstva. Rovnaký účinok má aj prijatie konkrétnych opatrení v súvislosti s predmetným majetkom. Informovanie dedičov o závete postačuje na preukázanie toho, že dedič zo závetu si chce uplatniť svoje práva vyplývajúce zo závetu. Každé vyhlásenie o odmietnutí dedičstva zo závetu musí byť vyhotovené písomne. Aby odmietnutie dedičstva malo právnu silu vo vzťahu k prípadnej exekúcii dlhov dediča, dedič by mal buď vydať písomné vyhlásenie o odmietnutí dedičstva po zosnulom, alebo predložiť vyhlásenie o odmietnutí dedičstva digitálnemu registračnému úradu (*Digi- ja väestötietovirasto*) alebo v provincii Alandy ústrednému správnomu orgánu provincie, aby mohlo byť riadne zaznamenané (kapitola 4, článok 81 exekučného zákonníka).

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Dedič musí dedičovi zo závetu oznámiť svoje právo na povinný dedičský podiel prostredníctvom súdneho doručovateľa alebo iným overiteľným spôsobom do šiestich mesiacov od prijatia informácie o závete. Právo na povinný dedičský podiel sa môže v uvedenej lehote uplatniť aj oznámením v úradnom vestníku,

ak tento nárok nebol oznámený dedičovi zo závetu na základe predpokladu, že sa vyhýba doručeniu informácie o práve na povinný dedičský podiel, alebo ak jeho adresa nie je známa.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Orgány vo Fínsku nezačínajú konanie týkajúce sa dedičských vecí z vlastnej iniciatívy. Po smrti človeka sa najskôr vyhotoví súpis dedičstva. Súpis dedičstva je dokument, ktorý objasňuje stav dedičstva, t. j. zoznam aktív a pasív zosnulého. V súpise dedičstva sú uvedené osoby, ktoré majú podiel na dedičstve po zosnulom, spolu s aktívami a pasívami pozostalého manžela a spoločnými aktívami a pasívami oboch manželov. Súpis dedičstva musí byť vyhotovený do troch mesiacov od smrti poručiteľa, ale daňový úrad môže túto lehotu predĺžiť, ak sú na to osobitné dôvody.

Povinnosť vyhotoviť súpis dedičstva má osoba, ktorá má podiel na dedičstve a zodpovedá za spravovanie majetku, ktorý je predmetom dedičstva, prípadne správca dedičstva alebo vykonávateľ závetu. Táto osoba musí vybrať dve osoby, ktoré vyhotovia súpis dedičstva. K súpisu musia byť priložené údaje o rodokmeni zosnulého. Vo Fínsku sú záznamy o obyvateľstve uložené v cirkevných aj verejných registroch obyvateľstva a úradné výpisy z registrov je možné žiadať buď od digitálneho registračného úradu (*Digi- ja väestötietovirasto*), alebo v provincii Alandy od ústredného správneho orgánu provincie, prípadne od farnosti (*seurakunta*), v ktorej bol zosnulý registrovaný. Súpis dedičstva sa musí poslať fínskej daňovej správe (*Verohallinto*) do jedného mesiaca od jeho vyhotovenia.

Po smrti závetcu musí dedič zo závetu informovať o závete ostatných dedičov prostredníctvom súdneho doručovateľa alebo iným overiteľným spôsobom a musí im poskytnúť vernú kópiu závetu. Ak chce dedič zo zákona napadnúť závet, musí podať sťažnosť do šiestich mesiacov od prijatia informácie o závete. Rozdeľovanie dedičstva sa môže začať až po konečnom určení predmetu dedičstva (uzavretie dedičstva, *pesänselvitys*). Uzavretie dedičstva zahŕňa určenie hodnoty majetku, splnenie povinností zosnulého vo vzťahu k veriteľom a splatenie dlhov vyplývajúcich z dedičstva, ako aj uspokojenie nárokov odkazovníkov. Na účely uzavretia dedičstva spravujú dedičstvo osoby s podielom na dedičstve (ak sa nerozhodlo o osobitnej správe dedičstva). Namiesto spoločnej správy dedičstva môžu osoby s podielom na dedičstve požiadať súd o vymenovanie správcu. Po prechode správy dedičstva do rúk správcu nemôžu osoby s podielom na dedičstve rozhodovať o žiadnych záležitostiach týkajúcich sa dedičstva po zosnulom. Povinnosťou správcu dedičstva je prijať všetky opatrenia potrebné na uzavretie dedičstva. Po uzavretí dedičstva správca informuje osoby s podielom na dedičstve a vypracuje správu.

Po uzavretí dedičstva môže ktorákoľvek osoba s podielom na dedičstve požiadať o rozdelenie dedičstva. Ak bol zosnulý ženatý alebo žil v registrovanom partnerstve, spoločný majetok manželov/partnerov sa musí rozdeliť pred tým, ako sa dedičstvo rozdelí medzi dedičov. Osoby s podielom na dedičstve si môžu dedičstvo rozdeliť spôsobom, na ktorom sa dohodli. Musí sa vyhotoviť listina o rozdelení dedičstva, ktorú podpíšu osoby s podielom na dedičstve. Jej pravdivosť a správnosť musia overiť dvaja nestranní svedkovia.

Dedičia môžu požiadať súd o vymenovanie distribútora dedičstva. To sa robí spravidla v prípadoch, keď osoby s podielom na dedičstve nedosiahnu dohodu týkajúcu sa rozdelenia dedičstva. Pokiaľ nie je stanovené inak, distribútorom dedičstva bude správca dedičstva alebo vykonávateľ závetu, ak táto osoba nemá na podiel dedičstva a ak ju osoby, ktoré majú podiel na dedičstve, požiadajú o rozdelenie dedičstva, pričom nebol menovaný žiadny iný distribútor dedičstva.

Distribútor dedičstva musí oznámiť čas a miesto rozdelenia dedičstva a musí na toto rozdeľovanie pozvať osoby, ktoré majú na dedičstve podiel, spôsobom, ktorý sa dá overiť. Distribútor dedičstva sa musí snažiť o to, aby osoby, ktoré majú na dedičstve podiel, súhlasili s rozdelením. Ak sa takáto dohoda dosiahne, dedičstvo sa musí rozdeliť podľa nej. Ak k dohode nedôjde, distribútor dedičstva musí dedičstvo rozdeliť tak, aby všetky osoby s podielom na dedičstve dostali podiel z rôznych typov majetku tvoriaceho dedičstvo. Ak sa dedičstvo nedá rozdeliť žiadnym iným spôsobom, súd môže na návrh distribútora dedičstva nariadiť, aby distribútor určité položky dedičstva, alebo v prípade potreby celý majetok, ktorý je predmetom dedičstva, predal. Distribútor dedičstva pripraví a podpíše správu o rozdelení dedičstva (*perinnönjakokirja*). Ktorákoľvek osoba, ktorá má na dedičstve podiel, môže napadnúť rozdelenie dedičstva vykonané distribútorom dedičstva podaním žaloby proti ostatným osobám, ktoré majú na dedičstve podiel, do šiestich mesiacov od rozdelenia dedičstva.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Človek sa stáva dedičom, ak je v rodinnom, manželskom alebo osvojiteľskom vzťahu so zosnulým, ako sa to vyžaduje v zákone. Dedičom zo závetu môže byť fyzická alebo právnická osoba.

Dedičom zo zákona alebo zo závetu môže byť iba osoba, ktorá žila so zosnulým alebo s osobou, ktorá napísala závet, v čase smrti. Výnimkou je dieťa počaté pred smrťou zosnulého, ktoré sa následne narodí živé.

Dedič zo zákona alebo zo závetu, ktorý si chce uplatniť svoje práva, by mal prijať dedičstvo alebo oznámiť svoj nárok osobe alebo osobám, ktoré dedičstvo už prijali. Ak dedičstvo nebolo rozdelené, žiadosť o dedičstvo sa adresuje osobe spravujúcej dedičstvo. Žiadosť sa môže predložiť aj súdu. Dedič zo zákona alebo zo závetu prijíma dedičstvo, ak sám alebo spolu s ďalšími osobami začal dedičstvo spravovať, podieľal sa na súpise dedičstva či jeho rozdelení alebo podnikol iné úkony týkajúce sa dedičstva.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Osoba s podielom na dedičstve osobne neručí za dlhy zosnulého. Osoba s podielom na dedičstve zodpovedná za vyhotovenie súpisu dedičstva osobne ručí za dlhy zosnulého iba v prípade, že nepredloží súpis dedičstva do stanoveného termínu.

Dlhy zosnulého a dlhy súvisiace s dedičstvom po zosnulom sa uhradia z aktív dedičstva. Osoby s podielom na dedičstve však osobne ručia za všetky dlhy alebo záväzky, ktoré im vznikli v súvislosti s dedičstvom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Dokumenty požadované na registrovanie nehnuteľnosti sa budú líšiť v závislosti od toho, či predmetná nehnuteľnosť bola zdedená zo zákona alebo zo závetu. K žiadosti o registráciu vlastníckeho práva na základe dedenia zo zákona treba priložiť súpis dedičstva, správu o rozdelení dedičstva, rodokmeň zosnulého, všetky záznamy o delení dedičstva a všetky dokumenty týkajúce sa prevodu zdedeného majetku. Žiadateľ musí takisto preukázať, že rozdelenie dedičstva nadobudlo účinnosť, a to tak, že k žiadosti priloží buď dokument o prijatí dedičstva podpísaný všetkými osobami s podielom na dedičstve poručiteľa alebo právoplatné rozhodnutie súdu príslušného pre miesto, kde zosnulý žil.

K žiadosti o registráciu vlastníckeho práva na základe dedenia zo závetu treba priložiť súpis dedičstva, rodokmeň zosnulého, originál závetu, osvedčenie o platnosti závetu a dôkaz, že všetci dediči boli informovaní o závete. V prípade, že digitálny registračný úrad (*Digi- ja väestötietovirasto*) alebo ústredný správny orgán provincie Alandy osvedčí pravosť a úplnosť zoznamu osôb s podielom na dedičstve uvedený v súpise dedičstva, k žiadosti sa nemusí priložiť rodokmeň.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Nie je povinné požiadať o vymenovanie správcu dedičstva. Ak sa súdu predloží žiadosť o vymenovanie správcu dedičstva, súd musí vymenovať osobu, ktorá sa bude starať o správu dedičstva. Žiadosť môže podať osoba s podielom na dedičstve alebo vykonávateľ závetu. Majetok, ktorý je predmetom dedičstva, sa môže zveriť do správy správcovi dedičstva aj na základe žiadosti veriteľa s pohľadávkou voči dedičstvu alebo voči zosnulému alebo na základe žiadosti osoby ručiacej za dlhy zosnulého.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Osoby s podielom na dedičstve spravujú majetok tvoriaci dedičstvo spoločne, pokiaľ sa nevykonajú osobitné opatrenia týkajúce sa správy dedičstva. Osoby s podielom na dedičstve sa môžu dohodnúť na spoločnej správe dedičstva a na tom, že dedičstvo zostane nerozdelené, a to bez určenia lehoty alebo do určitého dátumu.

Dedičstvo po zosnulom sa môže zveriť do správy správcovi dedičstva aj na základe rozhodnutia súdu. Ak k tomu dôjde, spoločná správa osôb s podielom na dedičstve zanikne a tieto osoby už nebudú môcť prijímať žiadne rozhodnutia týkajúce sa dedičstva po zosnulom, a to ani jednomyseľne.

Závetca môže vo svojom závete poveriť správou dedičstva konkrétnu osobu (vykonávateľa závetu). Úlohou vykonávateľa závetu je zabezpečiť uzavretie dedičstva a vykonanie závetu. V takom prípade sa vykonávateľ závetu postará o záležitosti, za ktoré by inak boli zodpovedné osoby s podielom na dedičstve alebo správca dedičstva. Menovanie vykonávateľa závetu nebráni menovaniu správcu dedičstva. Ak je vykonávateľ závetu určený v závete, bude poverený správou dedičstva, pokiaľ neexistuje dobrý dôvod na to, aby sa ňou nepoveril.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Spoločná správa dedičstva si vyžaduje jednomyseľnosť. Z tohto pravidla existujú výnimky iba v určitých osobitných prípadoch. V prípade spoločnej správy osoby s podielom na dedičstve zastupujú dedičstvo vo vzťahu k tretím stranám a môžu spoločne žalovať alebo byť žalované v súdnych veciach týkajúcich sa dedičstva. Neodkladné opatrenie sa však môže prijať aj v prípade, že nie je možné získať súhlas všetkých osôb s podielom na dedičstve. Osoby s podielom na dedičstve môžu navyše splnomocniť určitú osobu, aby sa starala o veci spojené s dedičstvom.

Keď súd vymenuje správcu dedičstva, vydá mu poverovací dokument s konkrétne vymedzeným dedičstvom. Právomoci správcu dedičstva sa týkajú iba daného dedičstva. Keď sa dedičstvo po zosnulom zverí do správy správcovi dedičstva, správca zastupuje dedičstvo vo vzťahu k tretím stranám a vystupuje ako žalobca alebo žalovaný v súdnych veciach týkajúcich sa dedičstva. Úlohou správcu dedičstva je podniknúť všetky potrebné kroky na uzavretie dedičstva. Správca dedičstva musí požiadať o názor osoby s podielom na dedičstve, ak ide o záležitosti, ktoré sú pre nich dôležité. Ani za týchto okolností však súhlas osôb s podielom na dedičstve nepodmieňuje konanie správcu dedičstva.

Rozsah právomocí vykonávateľa závetu počas procesu uzatvárania dedičstva bude závisieť od závetu. Pokiaľ nie je v závete stanovené inak, vykonávateľ závetu bude mať rovnaké právomoci ako správca dedičstva.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Súpis dedičstva a správa o rozdelení dedičstva sú dokumenty, ktoré sa vydávajú na konci dedičského konania a ktoré preukazujú postavenie a práva dedičov.

V súpise dedičstva musia byť uvedené osoby s podielom na dedičstve, aktíva a pasíva zosnulého a pozostalý manžel (a to aj v prípade, že nemá podiel na dedičstve).

Správa o rozdelení dedičstva predstavuje základ pre delenie dedičstva. Nie je to však uplatniteľný právny titul v tom zmysle, že by mohol byť použitý ako základ pre začatie exekúcie alebo prevod správy majetku. Akékoľvek vykonávacie opatrenie sa môže uskutočniť iba na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

Fínsky právny systém nepozná koncept formálnej dôkaznej sily listiny.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Prívitame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 15/02/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.